

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarecz Sándor könyvkereskedése, hova az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	---	--

Az iskolai év végén.

Olyan általános, megszokott, talán mondhatuók megunt a ezim, melyet jelen cikkünk elé irtunk, hogy többen az olvasók közül mosolyogva fordítanak a lap belső oldalára, gondolva: már ismét ez az áldott tanügy. Pedig hát ne tagadjuk, nekünk csongrádiaknak nagy szükségünk van arra, hogy iskola ügyekkel is foglalkozzunk; mert habár kétévten alatt szembetűnő lendületet és emelkedést láthatunk iskola ügyeinknél, mégis sok, nagyon sok a hiány, melynek pótlásáról gondoskodni feltétlenül szükséges.

Habár néptünk azon tartozkodó magatartása, melylyel általában az iskolák ügye iránt viselkedik, még mindig feltűnően észlelhető, valahányszor tanügyről, vagy éppen a tanítóság sorsáról van szó és ezen magatartás bár megnehezíti a jobbák elismerésre méltó törekvését, még sem szabad elhallgatnunk a bajt, a mi gyógyításra, a hiányt, a mi pótlásra vár. Mert a mai világ a gyakorlati ismereteken kívül mindinkább többet követel a szellemiekből is; ma már nem csupán a kényszer az, ami iskolába tereli a tanuló-sereget, hanem a felvilágoso-

dás iránt való törekvés, a tudni vágyás és több szülőnél azon erkölcsi hatás, hogy ha Péternek és Pálnak a fia okos, tanult emberré fejlődött az iskola segítségével, hát az ő fia miért ne lehetne szintén az?!

Az iskolák a tudományos ismeretek tárhazái, hol a kötelességét hiven teljesítő és kellő szakértelemmel bíró tanító vezetése alatt fejlődik, halad az ifju, ismeretei szaporodnak. Azonban a tanító buzgóságára és szorgalmára bénítólag hat az a nyomorult fizetés, miből tisztességesen megélni lehetetlen, hanem csak arra elegendő, hogy a szegény tanító — plane ha családos is — napról-napra tengesse jobb sorsra érdemes életét. Sajnos azonban, akadnak a tanítók között olyanok is, kik még e csekély — 300 ftos — fizetésre sem méltók, kik kötelességöknek vagy kis mérvben, vagy éppen nem felelnek meg. Hanem az ilyeneket állásukból el kell mozdítani s a kötelességüket teljesítőknél legalább is tisztességes megélhetést biztosító javadalmozást kell megállapítani.

Elemi iskoláinknál egyik baj az is, hogy némelyik osztály túltömött. Ennek oka egyrészt a tankötelesek folyton növekedő létszámában, más

résről pedig abban rejlik, hogy több tanító a reá bizott tanulók közül jóval kevesebbet képesít, mint a hányat lelkiismeretes kötelesség-teljesítéssel képesíthetett volna. Így a felsőbb osztályba kevesebb tanuló lépén föl, az alsóbb osztályokban tetemesen felszaporodik a létszám. Ámbár annak kijelentésétől sem zárkozzunk el, hogy ha kellő számú iskoláink volnának, hogy egy-egy osztályban a törvényes létszámon túl ne volna sok növendék, képesíteni is több tanulót lehetne; mert bizonyára könnyebb 60, mint 100 tanulóval foglalkozni.

Az elemi fuiskolák tanulói a negyedik osztály sikeres bevégezése után a polgári iskolába lépnek át, hol a gyakorlati életnek megfelelő hasznos ismeretekre oktatják őket tanítóik. Ezen iskola célját tekintve, valóban szép hivatással bír. Mert tekintve attól, hogy a tanulók a latin nyelvtanból is kellő oktatásban részesülnek, tehát a gymnasium megfelelő osztályaiba átléphetnek, inkább a gyakorlati élet követelményei szerint taníttatnak, s ha a negyedik osztály bevégezése után az ipari vagy kereskedői pályára lépének, mindenetre biztosabb jövőt teremthet-

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

Az az álom . . . az!

Azt mondta egy sophista, hogy a berugás erény!

Mert: aki berug, az alszik, aki alszik, nem vétkezik, az a menyországba jut.

S így e szerint a lehető legkönnyebb útja volna a menybe jutásnak éppen semmi más, mint az alvás!

No kérem, én tisztelem ugyan a bölcseseket, valami sajátságos bűvös hatása van rák a pápaszem, kopaszfej és főleg a . . . hallgatásnak.

Hanem én rajtam még eddig majd mindig az teljesült, hogy az álom folyton átkom lett.

S a világért sem a menybe, hanem ép ellenkezőleg mindig majdnem pokolra juttattott.

Már gyermekkoromban is szerettem aludni. Mikor megszülettem is 8 álló napig aludtam, csak a 9-iken vihettek el megkeresztelni.

Édes apám jó vialis uri ember léttére aztán megis kereszteltetett . . . Almosnak!

S hogy én el nem rontottam jó kedvét s rászolgáltam leleményességére bizonyítottam azzal, hogy éppen az „Ámen” végére — elaludtam keresztelés közbe.

S a mint szaporodtak éveim, úgy fej-

lődött bennem, velem született legfőbb erényem — az alvás.

Nem is hívtak másként — mint álom-szuszek! Siheder koromban én voltam föl-nótt nótésvéreimnek kedvence, mert én minden gardirozásnál a lehető legbiztosabban elaludtam.

Egyszer aztán elért a legénykor. Besoroztak katonának. — Mi természetesebb, minthogy engem ambicionált legjobban a kardbojt. Nem is számítva hozzá apám hiúságát, ki már röstelni kezdte leleményes keresztnevem — Almost. Mert formálisan mindenben a legálmosabb voltam.

Mint önkéntesnek természetesen „puc-meiszterem” is volt, kinek a „mundir” tisztántartásán kívül még az is kötelessége volt, hogy gyakorlaton a sorban közvetlen mellettem álljon s arra főleg ügyeljen, hogy el ne — aludjam.

Egy gyakorlaton századommal ágyu földözeten voltunk. Fölöttünk a dombon helyezték el az ütegeket, melyek hatalmas ropogással tüzeltek az ellenre.

E közben a kapitány „niedert” vezényelt. S a lehevesebb ágyuzás közben senki más, mint én voltam az, a ki — elaludtam. Egy hatalmas sortűznél aztán fölriadvá, oda szóltam a „pucmeiszternek,” hogy mondja meg a kapitánynak, hagyassa abba, úgy se ér az az ágyuzás semmit, én meg nem tudok — aludni!

S vége? Mikorára felébredtem, már vason is ültem s így a kardbojtot is szépen — elaludtam.

Hanem, hát azt is szépen elfeledtem idővel. Az apám pedig belátta, hogy ilyen csendes hajlamok mellett legjobb lesznek filozopternek.

Szerencsésen be is fejeztem s ki is neveztek. Mint fiatal professor egyszer aztán 3 piros számot láttam álomban.

Gondoltam, az ördög nem alszik. Ed-dig az álom csak bajomra volt, hátha most szerencsés lesznek.

S nyertem is nem kevesebb, mint 1200 frtot.

S azt hiszik talán hasznomra vált?! Télközepén is szalmakalapot hordtam, úgy eladósodtam mellette.

Beláttam, hogy ez se megy! Végre arra szántam el magam, hogy megnősülök.

Hátha fölfrissit és fölriaszt örökös álomból egy szép fiatal asszony.

Hozzá fogtam tehát a legkomolyabban udvarolni, s oly szerencsésen, hogy az aranyifjuság általános irigyelt.

A város legszebb, legszellemesebb, legbeszédesebb és legkellemesebb lénye volt, imádásom tárgya.

Mar a jeggyűrűket is meg akartam rendelni. Egy szép nyári estén együtt ültünk házuk kis virágos kertjében.

nének magoknak, mint ha a tanítói pályára lépnek, vagy pedig az irtó állás felé sovárognak.

Most pedig néhány sorban leány nevelésünkről kell szólnunk.

Nőnevelésünk ügye még ma is azon stádiumban van, melyben két évtizeddel ez előtt volt. Igaz, hogy a város kulturális haladásának mindig meg voltak az akadályai, legtöbbszörre a szegénység. Azonban, ha évenként kisebb-nagyobb összegeket takarítottunk volna meg arra a célra, hogy leányainkat az elemi iskolák elvégzése után felsőbb oktatásban is itthon részesíthessük, már bizonyára közel állnánk ahhoz, hogy az iskolát megnyissuk.

E lapok hasábjain már több ízben volt alkalmunk a nőnevelés fontosságáról megemlékezni, de vagy azt kell feltételeznünk, hogy akkori sorainkat az illetők nem olvasták és így tudomással sem bírnak ez ügyről, vagy pedig oly nagymérvű az iskolai ügy s különösen a nőnevelés ügyének semmibe sem vevése, hogy ezzel egyáltalán senki sem törődik.

Pedig azok a családapák, kiknek gyermekei vidéki városokban tanulnak s a kik nagyon jól tudják, hogy gyermeküknek vidéken való neveltetése a tetemes költségen kívül még sok aggodalmat is okoz, azok érezhetik leginkább, hogy nincs egy felsőbb leányiskolánk.

Vagy azt kell hinnünk, hogy jobb az intézet és a tanítás másol? Mert olyan szülő is akadhat, a ki a helybeli oktatást egyáltalában kevésnek, nem megfelelőnek képzei, egyszerűen a kinek az a nézete, hogy csak az a jó, a mi nem helybeli.

De távol legyen tőlünk, hogy vádolni akarnánk bárkit is. A mulasztás vétsége közös, mindnyájunkat terhel; hát a baj orvoslására is közakarattal, egyesült erővel kell sikra szállni. Ha mi itthon egy felsőbb leányiskola létesítésére megteesszük

A lég oly fojtósan illatos volt. Apró Szent-János bogarak röpdöstek a légből s a csillagok ezrei csillámlottak a magasban.

Egy néhány percze mindketten elábrándoztunk. Tudom is én miről beszéltünk előzőleg? Kis kert, kis ház, kis barátságos szoba és benne csak egy . . .

Elég az hozzá, hogy egyszer csak arra ébredtem: Álmos, maga . . . alszik!

Oh igen! . . . elaludtam. Szerencse, hogy a gyűrűk még csak combinatioba voltak.

Mert nem hogy nő ember, de még csak vőlegény se lettem.

Csuda-e kérem, ha ilyen előzmények után folyton, de folyton került a menybe juttató álom.

Egész éjjeleket virasztottam s így lumpnak tartottak.

De még sem.

A multkor valami hivatalos dolgom akadt, — ha jól tudom — egy vizsga.

Es amitől oly rég, borzadva féltem, újra bekövetkezett, . . . elaludtam.

S most már legislegvégül ezért, a nyakam is majd kicsavarták.

S most már mit tegyek?

Ha alszom baj, ha nem alszom úgy is baj. Bizony nehéz sor ez a született . . . érelyem!

F—k Z—n.

mindazt, a mit jónak és üdvösnek találunk, hinni bátorkodunk, hogy kiváló atyaijóságú megyéspüspökünk Schusztter Konstantin ő nagyméltósága bebizonyítja e téren is, hogy csongrádi híveinek nemesak lelkiüdvét, de művelődését is szeméi előtt tartja.

Hanem az bizonyos, hogy a legjobb esetben is nem éppen rövid idő kérdése akár egy felsőbb-, akár egy polgári leányiskolának létesítése. — Hát addig is kell nőnevelésügyünkön az által segíteni, hogy az elemi leányiskola VI-ik osztálya állíttassék föl; így legalább leányaink elemi iskolai hat osztályt végezhetnek ide haza, a szülők felügyelete mellett.

Ujdonságok.

— július 3.

— **Iskolaszéki gyűlés** volt szerdán d. u. a központi iskola emeleti hivatal termében. Az iskolaszék ez alkalommal állásában véglegesítette és rendszeresítette Frank Zoltán tanár urat. A második óvoda felállítására tárgyában megkereste a községi képviselőtestületet, javaslatba hozta, hogy ezen óvoda helyiségeül az új iskolai tanítói lakás alakíttassék át és szereltesék föl; hogy ezen óvodába a növendékek minden díj fizetés nélkül vétetnének föl s végül, hogy az itt alkalmazandó óvónó évi javadalmazása a természetbeni lakás és az óvoda helyiségének fűttestésén kívül évi 400 frt illetményben állapíttassék meg, mely összegből azonban az óvónó dajkát felfogadni és ellátni tartozik. — Intézkedett az iskolai helyiségek kitisztítása és javítása iránt; felkérte a közs. előjáróságot, hogy a polg. iskola jelenlegi helyiségét — miután új építkezésre költség nincs — kellően felmagasíttatni és kipadoltatni sziveskedjék.

— **Évzáró ünnep.** A polg. iskolai tanuló ifjúság évzáró ünnepe június 29-én d. e. folyt le. Farkas Béla igazgató az iskolai év eseményeit olvasta föl s végül az intézetből távozó tanulókhöz intézett búcsu beszédet, az itt maradók pedig kitartásra és szorgalomra buzdította. Néhány szavalt, az ifjúság éneke és az érdemsorozat felolvasása fejezte be az ünnepet.

— **Kereskedők panasza.** Észrevették a kereskedők, hogy több kofa asszonyosság saját gyártmányu meszelőt árul — természetesen iparengedély nélkül — a piaci publikumnak. Ez a dolog a kereskedőkre nézve sérelmes lévén, orvoslásért a főszolgabírói hivatalhoz fordultak.

— **A roncsoló toroklob járvány** következtében az óvodák bezártak, a július 1-ére hirdetett gyermek menedék házak megnyitását az előjáróság bizonytalan időre elhalasztotta.

— **Az iparosifjak önképző és dal-egylete** ma d. u. 2 órakor a Fiume kávéházban levő helyiségében választmányi ülést tart.

— **Örült nőt** szállítottak a mult kedden városunkba messze földről, Oroszország Riga nevű városából. A szerencsétlen leány csongrádi illetőségűnek vallotta magát s így került hozzánk. Tényleg kunszentmártoni illetőségű, néhány évvel előbb városunkban volt szolgálatban. Miként került a boldogtalan leány olyan messze földre, bizonyosan nem tudjuk; de azt hiszük leány-ügynökök keze közé került, a kik rossz utra vezették a csinos leányt. Orvosi vélemény alapján az országos tébolydába szállítják az örült leányt.

— **Gyermekek műkedvelői előadása.** Ma d. u. 5 órakor a legifjabb műkedvelők a népkerti színpadon műkedvelői

előadást tartanak, mely alkalommal színre kerül „A báli ruha” és „Mátyás király hadnagya.” Az előadás annál is inkább érdekeseznek ígérkezik, mivel azt Lampel Fülöp-né úrhölgy a nőegylet javára rendezi.

— **Hirtelen halál.** Az 1848—49-iki szabadságharcz dicső bajnokainak mindinkább ritkuló sorából dőlt ki és hunyta le örök álmra szeméit Dorszky András polgártársunk, ki mult vasárnap d. u. vejének üzlethelyiségében hirtelen összerogyott és szörnyet halt. A boldogult aggastyánt kedden d. e. temették el nagy részvét mellett. Béke hamvaira!

— **Tanítók a hadgyakorlaton.** A helybeli tanítóóság katonái közül az idén hármat ért a szerencse, hogy a vakációzót mundérban töltik. Hát bizony a 10 hónapi iskolázás után ez a gyakorlat nem valami jól esik. De más részről meg „katonának jól megy dolga, sóra, vízre semmi gondja.”

— **Tornaművészek társulata.** Mult hó 28-án érkezett városunkba Tautz Péter országsszerte ismert tornaművész társulata. Sátrát a piactéren építette fel. Előadásairól elmondhatjuk, hogy a közönség igényeit a szó szoros értelmében kielégíti. A társulat igazgatója Tautz Péter, maga is az ország egyik legkittinőbb tornászai egyike, ki 4 évig működött a világhírű Renz cirkuszában, mint igen ügyes bohóc. A társulat minden egyes tagja méltán megérdemli a dicséretet. Egész bátran ajánljuk a társulatot közönségünk becses pártfogásába.

— **Bőriparosok figyelmébe** ajánljuk azt a szállítási alkalmat, melyre a honvédelmi minisztérium hívta fel az ipartestület figyelmét. A honvédelmi miniszter 50,000 pár könnyű cipő szállítását tartotta fenn a hazai kisipar számára, s a pályázai feltételeket a kereskedelmi miniszter terjeszti a szaktestületek között. A helybeli ipartestület fölhívja az érdekelt iparok figyelmét a szállításra s a következőket ajánlja figyelmükbe: Az elvállalható szállítás minimuma 300 pár; a szállításban kizárólag adófizető s ipartestületi kötelekben álló iparosok s ilyenekből alakult szövetkezetek vehetnek részt. A bakancsok barna pamut vitorlavászonból készülnek, barnára festett vászonnal vannak bélelve s egészen könnyű barna fejbőrrel borítékolvák. A készítésnél kizárólag hazai anyag használható s ezt a honvédelmi miniszter kirendelt közegeli fogják ellenőrizni. Irásbeli ajánlatok július 10. napjáig az ipartestület útján a keresk. és iparkamarához adandók be, ez ajánlatokat a kamara véleményes jelentése kíséretében július 14-ig a kereskedelmi miniszterhez terjeszti, a ki a honvédelmi miniszterrel együtt dönt a munka kiadására nézve, még pedig olyan időben, hogy az iparosok, kik megbízást nyernek, még ez év decemberének végeig szállíthassák a bakancsokat. A szerződési és szállítási feltételekre nézve az ipartestület jegyzője készséggel nyújt felvilágosítást.

— **Kardpárbaj.** Ziffer Alfréd dr. és Berger Mór dr. szegedi orvosok között a szegedi marstéri kaszárnyában kardpárbaj volt, a melyben Berger dr. felső jobb karján sebesült meg.

— **Leugrott a vonatról.** — Mint a „Szegedi Híradó”-ból olvastuk, mult hó 29-én délután a szegedi pályaudvarba berobogó vonat harmad osztályu kupéja ablakából egy suhancz kiugrott. Az utasok rémulve tekintettek a suhancz után, a ki nagy zuhanással hasra vágódott. Azt hitték, hogy szétesett az egész kőlyök. A suhancz azonban talpra ugrott és vigyorgó pofával számárfület mutatott a konduktornak, a ki elől azért ugrott ki, mert nem volt vasuti jegye.

— **Öngyilkos diák.** Mult hó 30-án Szegeden Wart József a kegyesrendi gimnasionium V-ik osztályának tanulója a fölötti bánatában, hogy 4 tantárgyból elégtelen osztályzatot nyert, a Tiszába ugrott és nyomtalanul eltűnt.

KÖZGAZDASÁG.

A műbor közegészségügyi szempontból.

Évek óta hallgatjuk már a panaszokat, hogy nálunk Magyarországon, a kitünőbbnél kitünőbb borok hazájában akadnak egyesek, kik a borfolyasztó közönséget műborral főzik le. Hozzá még sokan azt állítják, hogy a mesterségesen készített bor a közegészségügynek hátrányára van és így annak élvezete veszélyes.

E panaszok jogosultságában a szakértők mind ez ideig nem hitték; mert hiszen eddig oly olesón lehetett nálunk jó borhoz jutni, hogy azok, a kik ismerik a műbor előállításának költségeit, tisztában voltak azaz, hogy eredeti jó minőségű borhoz sokkal olesóbban hozzá lehet jutni, mint a műborhoz.

A múlt évi rossz termés azonban igen sokat változtatott a dologon. Mert alig, hogy befejezték a szüretet, a napi lapokban egyesek hangzatos hirdetésekkel tettek közzé, melyekben ajánlották a különböző borkivonataikat a mesterséges vagy más szóval a műbor készítéshez.

A kik figyelemmel kísérték ezen hirdetések, igen gyakran olvashatták a napilapok hirdetői rovatában a következőket: „Borkivonat kitűnő, egészséges bornak rögtön készítésére, melyet az eredeti természetes bortól nem lehet megkülönböztetni, tehát a legmelegebben ajánlhatom e különlegességet. Ára 2 kilogrammonként (eleendő 100 liter borhoz) 5 frt 50 kr. Használati utasítás ingyen mellékeltek. A sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.” stb.

Számos e-féle hirdetéseknek volt is fogantatója, mert a f. évi január hóban Bazinban (Pozsonymegye) a hatóságnak sikerült felfedeznie egy ily műbor gyárat, a mely gyár gyártott műborával már az egész vidéket elárasztotta. A korcsmárosok, kik a bort forgalomba hozták, nem bírtak annak tudomásával, hogy ők műbort mérnek. A gyártmányt csak is azért vették, mert olesóbban jutottak hozzá mint az ott árult természetes borokhoz. Nevezetesen, míg a természetes borhoz 28-30 frtért juthattak, a gyártott bort hektoliterenként 22 frt 50 krért vették.

A mint a gyáros neszt vette, hogy a hatóság felfedezte gazságait, megszökött, de a gyár készletét sikerült lefoglalni.

A bazini és más ehhez hasonló borkivonatot közegészségügyi szempontból dr. Asbóth Sándor a f. év márczius havában vegyileg elemezte és elemzésének eredményét a „Természettudományi Közöny” f. évi 271-ik füzetében ismertette.

Mivel nálunk igen sokan, sőt majdnem általánoságban gyanúsítják a regále bérlet, hogy szintén műbort árusít el, időszerűnek véljük dr. Asbóth Sándor észleleteit és véleményét a műborral megismertetni.

Dr. Asbóth Sándor négy féle különböző műbort vizsgált meg és vizsgálatának eredménye a következő.

A borok világoz-sárga színűek, opalizáló és összhangos savanykás ízűek.

Vegyileg elemezve talált bennök:

	I.	II.
Alkoholt	4.300	4.000 ^o / _o -ot,
Szilárd maradékot	2.980	1.838 ^o / _o -ot,
Savat	1.010	0.990 ^o / _o -ot,
Hamut	0.238	0.226 ^o / _o -ot,
	III.	IV.
Alkoholt	1.100	4.600 ^o / _o -ot,
Szilárd maradékot	2.060	1.720 ^o / _o -ot,
Savat	1.010	0.750 ^o / _o -ot,
Hamut	0.204	0.246 ^o / _o -ot.

A műborban talált alkohol szaga a borseprűre emlékeztette. A hamuban a rendszer phosphorsavon és kálin kívül igen sok kénsavat (vitriol) és alumíniumot talált. A szilárd maradék legnagyobb része cukorból állt.

Az elemzések után nagyon valószínűnek hiszi, hogy a „borkivonat” illetőleg a belőle készült bor, borseprű vizes oldata, melyhez cukort, alkoholt és timsót tettek.

Azt hiszi, hogy a timsó a fanyar iz

előállításra való, mert a műborokban tannint nem talált.

Közegészségügyi szempontból azt véleményezi, hogy mivel timsótartalmánál fogva az egészségre káros hatású, kötelessége a hatóságoknak az e-féle műbor elárúsítását vagy forgalomba hozatalát minden áron megakadályozni.

A közvélemény megnyugtató véget ajánljuk ezen közleményünket a t. előjáróság becses figyelmébe.

IRODALOM.

— A „Női szépség művészetének tankönyve” címmel egy igen érdekes s a nőkre nézve nélkülözhetetlen könyvet írt Brankovics György, a „Magyar Nők Lapjának” fel. szerkesztője. A könyv tartalma a következő: I. rész: A női szépségről: általában s a szépség ápolásáról különösen. — II. rész: A bőr ápolásáról és szépítéséről: 1. Fürdés, mosás. — 4. A bőr és arcz szépítőszerei. — III. rész: A haj ápolásáról és szépítéséről: 1. A haj fésülése, mosása, kenése, sütése. — 2. A haj betegségei. — 3. A haj gyógyítása és szépítése. — 4. A haj gyógyító és szépítőszerei. — IV. rész: A szem ápolására és szépítéséről: 1. A szem épsége és tüze. — 2. A szem, szemöldök s pillák bajai. — 3. A szempillák s szemöldök szépítése. — 4. A szempillák s szemöldök szépítőszerei. — V. rész: Az orr ápolása és szépítése: 1. Az orr bajai. 2. Az orr gondozása és szépítése. — 3. Az orr gondozó és szépítőszerei. — VI. rész: A száj ápolásáról és szépítéséről: 1. A száj üdösége, gondozása általában. — 2. Az ajkak, a fogus, a fogak bajai. — 3. Az ajkak, fogus, fogak gyógyítása és szépítése. — 4. Az ajkak, fogus, fogak gondozó és szépítőszerei. — VII. rész. A nyak és a karok ápolása és szépítéséről. 1. A nyak és a karok bajai. — 2. A nyak és a karok gondozása és szépítése. — A nyak és a karok szépítőszerei. — VIII. rész. A kéz és láb ápolása és szépítéséről. 1. A kéz és láb bajai. — 1. A kéz és láb gondozása és szépítése. — 3. A kéz és láb gyógy- és szépítőszerei. IX. rész: Testszabályozás: 1. Az üdöség s erő előmozdítószerei. — X. rész: Illem és toalette: 1. Az illemes mozdulatok. — 2. A sikkes öltözködés. — 3. Az illatszerek. — 4. Szagcsillók. — — — A „Női szépség művészetének tankönyve” vét igen csinos kiállításban a „Magyar Nők Lapjának” kiadóhivatala adja ki. A sajtó alatt levő műnek bolti ára 1 frt 50 kr. leendő. A „Magyar Nők Lapjának” előfizetői azonban e könyvet kedvezményként (10 kr. postaszállítási díj megtérítése mellett) ingyen kapják. A „Magyar Nők Lapjának”-nak előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Megrendelések a kiadóhivatalhoz (Budapest, kishiduteza 9. sz.) küldendők. — Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Mit lehet egy jó laptól kívánni? Az ma már nem elég, ha egy lap gyors és pontos értesítéseket közöl a világ minden tájáról. Lehetnek benne a legfrissebb hírek minden országból, tarthat külön levelezőket Párisban, Londonban, Berlinben, Pétervárt, Rómában és egyebütt, még csak ezzel azt éri el (de csak ha levelezői az illető kormányfőkkel és politikusokkal összeköttetésben állnak), hogy naponként megváratottathatja magának nemcsak azt, a mi történt, hanem azt is, a mi valószínűleg történni fog. Ma határozatlan békések a kilátások, de a keleti kérdés minden pillanatban zavarral fenyeget: Konstantinápoly, Söfia, Bukarest, Belgrád, sőt még Csetnye is megannyi gyújtópontja egy aknának, melytől egész Európa föllobbanhat. Egész gyönyörűsége, de gyakran bossúsága is az a gyakorlati államférfiaknak, ha tapasztalják, hogy van egy lap, melynek találaton eszű tudósítói néha a legjelentősebb dolgokat kifirkészik. E lapnak igen kitűnőek belföldi hírforrásai is, a hazai politikai egy lap sem nyújt oly kimerítő tudósításokat: parlamenti tudósításai meg éppen mintaszerűek. Azután az a sok regény, ami sok jeles szakiró, színvonalú és könyvbíráló cikkei, tanulmányai, melyek közül mind meglepi az olvasók ezreit, de manapság egy igazi laptól mindezeknél többet kívánnak. Mai nap minden embernek fontos érdekei vannak az üzleti élet terén, s egy jó lap első kötelessége, hogy ebben a tekintetben teljesen megbízható tanácsadó legyen. Politika és szépirodalom igen jó szórakoztatója a művelt embernek, a férfi, a nő és a serdült gyermek mind megtalálják mulatságukat benne, de mit ér az olyan házi barát, a ki mindig csak mulatást bennünket, de soha egy jó tanácsot nem tud szolgáltatni, ha hozzáfordulunk? Egy igazán jó lapnak e kötelességeit megvalósítva csak egyetlen

egy lapnál tapasztaljuk, az Egyetértés-nél, mely különben terjedelménél fogva erre ugyszólván egyedül alkalmas is. Mert ahhoz bizony nagy papíropazarlás szükséges, hogy előbb adjunk egy óriási lapot a közönség mulattatására, aztán adjunk egy másik, még nagyobb lapot a közönség anyagi érdekeinek támogatására. Mert a hány foglalkozásu ember van egy lap olvasói közt, annyi különböző érdeküket ki kell szolgálni. A kereskedő, a tőzsdelátogató, a bankár, a sok száz és százféle gyáros, iparos, üzlet, tulajdonos és gazdálkodó, az nemesek azt akarja tudni, hogy az értékpapírosoknak, meg a nyersanyagoknak és készítményeknek mi az áruk, hanem azt is, hogy hol lehet olesón vásárolni és hol lehet valamit lehető legjobb áron értékesíteni. És ezt nem képes semmiféle lap sem nyújtani, legyen még oly jól is szerkesztve, há mindjárt százszázalékos áldoznak is tartalma emelésére, ha csak nincsen abban a szerencsés helyzetben, mint az „Egyetértés”, melyet a hazai üzleti világ a magyar kereskedelem vezérlapjává tett, és a hirdetések egész özönével keres föl. Az üzletemberek az Egyetértés-t tekintik annak a közegnek, mely köztük az érintkezést, ha szükség van rá, legsikeresebben közvetíteni képes a hirdetői által. Kinek hirdetni valója van, az Egyetértés-t keresi föl, mert tudja, hogy 23.000, a legvagyonosabb osztályhoz tartozó előfizetőhöz fog szólni; a ki pedig azou gondolkozik, hogy melyik lapra fizessen elő? az ismét csak az Egyetértés-t választja, mert jól tudja, hogy e lap az ő anyagi érdekeit nemcsak megvédelmezheti, hanem ha tájékozását belőle meríti mint üzletember okvetlenül boldogulni is fog. Ezt minden jó laptól meg lehet kívánni, elérni azonban csak az Egyetértés által lehet.

VASUTI MENETREND.

Csongrádról indul	d. e.	—	9 15
Gátérre érkezik	—	—	9 53
Félegyházára	—	—	10 18
Szegedre ind (sz. v.)	—	—	12 18
Szegedre érkezik	—	—	1 46
Budapestre ind. (gy. v.)	—	—	11 01
Budapestre érkezik	d. u.	—	1 20
Csongrádról ind.	d. u.	—	3 00
Gátérre érkezik	—	—	3 38
Félegyházára	—	—	4 03
Szegedre ind. (gy. v.)	—	—	4 57
Szegedre érkezik	—	—	5 56
Szegedre ind. (sz. v.)	—	—	5 02
Szegedre érkezik	—	—	6 57
Budapestre ind. (sz. v.)	—	—	4 57
Budapestre érkezik	—	—	8 50
Budapestről ind. (sz. v.) d. e.	—	—	8 25
Félegyházára érkezik	—	—	11 08
Csongrádra ind.	d. u.	—	12 35
Gátérre érkezik	—	—	1 05
Csongrádra	—	—	1 38
Szegedről ind. (gy. v.)	—	—	9 57
Félegyházára érkezik	—	—	10 59
Csongrádra ind.	—	—	12 35
Csongrádra érkezik	—	—	1 38
Budapestről ind. (sz. v.) d. u.	—	—	12 25
Félegyházára érkezik	—	—	4 46
Budapestről ind. (gy. v.)	—	—	2 35
Félegyházára érkezik	—	—	4 56
Csongrádra ind.	—	—	5 20
Gátérre érkezik	—	—	5 47
Csongrádra	—	—	6 20
Szegedről ind. sz. v.	—	—	3 05
Félegyházára érkezik	—	—	4 41
Csongrádra ind.	—	—	5 20
Gátérre érkezik	—	—	5 47
Csongrádra érkezik	—	—	6 20

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadó lap-tulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

4109

1892

Hirdetmény.

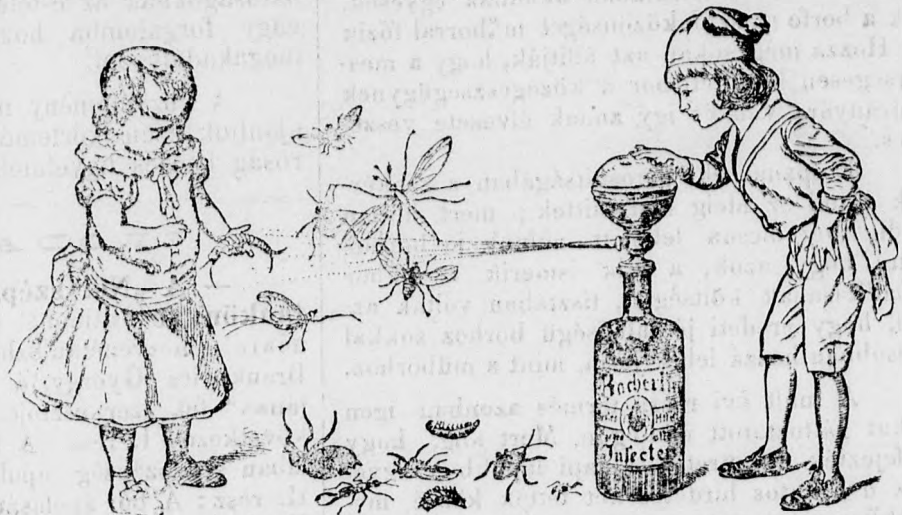
A Csongrádközség tulajdonát tevő piaczi s vásári helypénz, — valamint a szabad kikötő s rakpart díj szedési jog együttesen bérbeadandó lévén, felhivatnak vállalkozni szándékozók, miszerint f. év július hó 9-ik napjáig ajánlataikat Csongrádközség előjáróságánál benyújtani sziveskedjenek. Felvilágosítások Sö hly a Gyula jegyzőnél szerezhetők.

Csongrád, 1892. évi július hó 1.

Sö hly Gyula,
jegyző.

Herke Ferenc,
bíró

LEGAJÁNLTATÓBB SZER A **ZACHERLIN** MINDEN ROVAR ELLEN!

Kapható helyben: Bagossy József, Bagossy Gábor és Vermes Gyula urak kereskedéseiben. Szentesen: Dobrai Sándor, Szépe József, Vecseri Sándor, Burián József, Kovács Sándor urak kereskedéseiben.

Ismertető jelei a csudatevő „Zacherlin” szernek:

- 1.) A lepecsételt üveg.
- 2.) A „Zacherlin” név rajta.

Ovatosság a ZACHERLIN vételnél!

Rendkívüli fontos találmány gyengeség ellen.

FÉRFIAKNAK.

A cs. és kir. szab. **Potentator**-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használt; még több évi gyengült vagy elvesztett erő is helyreállítatik (külsőleg észrevehetően, garantírozott ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógymód.) Híres tanárok elismerő nyilatkozatai, legmelegebb orvosi ajánlások és az alaposan kigyógyultak ezernyi háairati érdek nélkül tanácsolják a cs. és kir. szab. **Potentator** alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás diszkrétívóval. Tartalom és származás felismerhetetlen. **Dr. Altmann Károly**, Wien, VII., Mariahilfstrasse 70 sz. Felvilágosító röpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. — Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették népszerűvé. A kormány körében előforduló eseményekről az „Egyetértés” olvasói értesülhetnek első sorban. — Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legrészletesebb, tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Bármely párthoz tartozzék is a képviselő, beszéde az „Egyetértés”-ben a legrészletesebben közöltetik. — Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célú szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szép irodalmi olvasmányát a világirodalom legkitűnőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikkeket legjobb íróinktól, divattudósítást Párisból stb., úgy, hogy nincs szépirodalmilag, mely az „Egyetértés”-nek e rovatával a versenyt kiállhatná.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés”-nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólétesültség tekintetében utólrétegetlennek van elismervé a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés”-nek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetektől sem hagyta magát befolyásolni, s mint **teljesen független lap** fölülte áll minden pártérdeknek és **csak az igazságot** szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelű országgyűlési tudósításainak is mindenkor a párttekineteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte meg a közelismerést, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés” olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés” **gazdasági** rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s gazdaközönség**, az **iparos és vállalkozó** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdéi tudósításának bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. — A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** két évtized óta tudja már, hogy az „Egyetértés”-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az „Egyetértés” ma már nélkülözhetelenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés” a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendes rovatokban s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bö tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés” 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos híre tettek szert. Ezek: az **Irodalom**, a **Tanügy** s a **Mezőgazdaság**, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni**, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS”-re

melynek előfizetési ára: **egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt.** Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámokat a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés” felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa:

CSÁVOLSZKY LAJOS.

Az „Egyetértés” kiadóhivatala:

Dalszínház-uteza 1. szám.
(Az operaházzal szemben.)